

Dnro 3329/000001/2025

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta, työ- ja elinkeinojaosto

Lausuntopyyntö 3.10.2025

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026 (HE 99/2025 vp)

Pääluokka 32 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala, Uudistuminen ja vähähiilisyyys, luku 32.20 energiaan ja ilmastotavoitteisiin liittyvät asiat

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan työ- ja elinkeinojaosto on pyytänyt 3.10.2025 sähköpostilla Energiavirastolta lausuntoa. Energiavirasto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Energiavirasto lausuu pääluokan 32 momenttien määrärahoista ainoastaan momentin 32.20.20 osalta.

Energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian käytön edistäminen (siirtomääräraha 3 v), mom. 32.20.20, 3 400 000 euroa.

Momentilta rahoitettavia toimenpidekokonaisuuksia ovat energiatehokkuussopimusten ja energiakatselmusjärjestelmän hallinnointi, kuluttajien energiataloudelliseen käyttäytymiseen vaikuttaminen, alueellinen energianeuvonta, uusiutuvan energian käytön edistäminen sekä vaikutusten arviointi ja kansainväliset raportointivelvoitteet ja kansallisen edunvalvonnan kannalta keskeiset EU-hankkeet. Useat toimenpidekokaisuudet liittyvät energiatehokkuusdirektiivin kansallisten velvoitteiden sekä energia- ja ilmastostrategian toimenpiteiden toteuttamiseen.

Toiminnalla kootaan, jalostetaan ja jaetaan tietoa sekä kehitetään menetelmiä ja vauhditetaan uuden teknologian käyttöönottoa yhteistyössä kuntien, yritysten ja toimialajärjestöjen kanssa, hyödyntäen myös kansainvälisen yhteistyön mahdollisuuksia. Kuluttajaryhmille suunnatussa energian tehokkaaseen käyttöön ja uusiutuviin energialähteisiin liittyvässä neuvonta- ja tiedotustoiminnassa tehdään tiivistä yhteistyötä asiantuntijaorganisaatioiden kanssa.

Energiavirasto toteaa, että vuodelle 2024 ja siitä eteenpäin kohdistuneen 1 miljoonan euron leikkauksen (määrärahan taso oli aiemmin 4 400 000 euroa) seurauksena määrärahan taso ei vuodesta 2027 tulisi enää olemaan riittävä 10.10.2023 voimaan tulleen energiatehokkuusdirektiivin (2023/1791) uusien velvoitteiden ja kiristyvien tavoitteiden kansalliseen toimeenpanoon sekä alueellisen energianeuvonnan jatkamiseen. Määrärahan tason laskun johdosta Energiavirasto joutui jo vuoden 2025 aikana tekemään päätöksen edistämistoimien alasajon kohdentamisesta. Energiatyöohjelma, jonka toimin tulee kyetä saavuttamaan pääosa energiatehokkuusdirektiivistä tulleista sitovista tavoitteista, supistui noin 15 prosentilla. Alueellisen energianeuvonnan rahoitus puolittui aiemmin suunniteltuun nähden.

Dnro 3551/000100/2023

Vuoden 2026 määrärahan käyttö on suunniteltu Motivan Energiatyöohjelman osalta edelleen noin 15 prosentilla supistuvalla tasolla, jotta alueellista energianeuvontaa kyetään jatkamaan vuonna 2006. Vuoden 2027 tilanne tulisi olemaan jo vaikea ja valintaa jatkettavien ja lopetettavien toimintojen välillä jouduttaisiin väistämättä tekemään.